

Samenvatting

Het college heeft kennis genomen van de onderzoeksrapporten "Theater aan het Vrijthof: Meer ruimte voor cultureel ondernemerschap" van BMC en het Rapport "Samenwerking en draagvlak Theater aan het Vrijthof" van Blaak advies & realisatie.

Het college onderschrijft de aanbevelingen in deze rapporten en stelt voor om alle consequenties van verzelfstandiging van het theater in een stichting met een raad van toezicht te onderzoeken. Dit onderzoek moet alle organisatorische, financiële en personele gevolgen van de verzelfstandiging in beeld brengen. De raad ontvangt uiterlijk voor het zomerreces 2020 het rapport over de consequenties van verzelfstandiging van het theater in een stichtingsvorm, zodat ter zake een gedegen besluit genomen kan worden.

Beslispunten

1. Het college onderschrijft de conclusies en aanbevelingen van deze tweede toets, met dien verstande dat er nadrukkelijk nog geen besluit ten aanzien van verzelfstandiging van het theater wordt genomen. Besluitvorming is aan de orde na het in kaart brengen van alle financiële, personele, organisatorische consequenties.
2. Een onafhankelijk op dit terrein ervaren bureau opdracht te geven alle consequenties van een verzelfstandiging van Theater aan het Vrijthof in een stichting met raad van toezicht model te onderzoeken en in kaart te brengen voor het zomerreces 2020 en daarover de raad te informeren.
3. Bij dit onderzoek tevens te betrekken op welke wijze de subsidierelatie tussen het theater en de gemeente kan worden vormgegeven zodat vervulling van de functie stadstheater, zoals geformuleerd in de Maastrichtse Cultuurvisie "Cultuur maakt Maastricht, Maastricht maakt cultuur" gegarandeerd is.
4. De raad over dit voorgenomen onderzoek te informeren middels een raadsinformatiebrief en tijdens de raadsinformatiebijeenkomst op 28 januari 2020 het rapport "Samenwerking en draagvlak Theater aan het Vrijthof" te bespreken.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 7 januari 2020:

Portefeuillehouder gemachtigd om tekst aan te passen; uitgesteld openbaar.

Besluit portefeuillehouder d.d. 14 januari 2020:

Nota is aangepast.

1. Aanleiding

In het coalitieakkoord “Maastricht Onbegrensd en Ontspannen” is de ambitie vastgelegd om de ondernemingsmogelijkheden van het Theater aan het Vrijthof te verruimen. Het theater ervaart beperkingen in de bedrijfsvoering en het aantrekken van derde geldstromen. Om die reden is door het bureau BMC onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om met verdere verzelfstandiging de ondernemingsmogelijkheden van het theater te vergroten. Dat rapport is in de raadsvergadering van 14 en die van 29 mei 2019 uitgebreid besproken. Dit heeft geleid tot een motie “Tweede toets verruiming van het cultureel ondernemerschap van Theater aan het Vrijthof”, die op 2 juni 2019 is aangenomen en waarin gevraagd is om een onderzoek naar de samenwerkingsvormen voor een zelfstandig theater. Deze tweede toets is uitgevoerd door Blaak advies & realisatie en ligt nu voor.

2. Context

Het Theater aan het Vrijthof is als een van de laatste theaters in Nederland nog onderdeel van een gemeentelijke organisatie. In de bedrijfsvoering ervaart het theater hierdoor aanzienlijke beperkingen wat betreft de vrijheid van handelen met betrekking tot inkoop van bijvoorbeeld ICT, ticketing, horeca en andere dienstverlening en in het personeelsbeleid.

Bovendien is het theater, zo blijkt uit onderzoeken, mede hierdoor (te veel) naar binnen gericht en georiënteerd op aanbod. Terwijl van het theater een meer naar de stad en de directe omgeving gerichte houding verwacht wordt en het een meer divers en breder publiek moet betrekken.

Uit de onderzoeken van BMC en Blaak advies & realisatie blijkt dat het theater in zelfstandige vorm uiteindelijk beter in staat is om aan boven gestelde opdracht te voldoen.

3. Gewenste situatie

Het Theater aan het Vrijthof wordt als zelfstandige organisatie meer gestimuleerd om alles te doen om een zo divers mogelijk publiek te bereiken en zich te verhouden tot de stad, de daarin actieve amateurs, de kunstvakopleidingen en de professionele cultuurmakers in het bijzonder de vier huisgezelschappen: philharmonie zuidnederland, Opera Zuid, Toneelgroep Maastricht en Sally Dansgezelschap Maastricht. Als zelfstandig theater met raad van toezicht kan het theater ook meer eigenaarschap ontwikkelen bij haar belangrijkste bespelers, het publiek en de ondernemers in de stad. Als zelfstandig theater is het meer in staat om derde geldstromen aan te trekken.

Als zelfstandig theater is de organisatie in staat om een bij een modern stadstheater passend personeelsbeleid te voeren met een meer flexibel inzetbaar team.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

De personele en organisatorische consequenties van een mogelijke verzelfstandiging van het theater zullen in de rapportage n.a.v. het nog volgende onderzoek in beeld gebracht worden. Bij een positief besluit van college en raad over verzelfstandiging zal dit met de ondernemingsraad besproken worden en advies worden gevraagd. Op grond van artikel 125 lid 1a Wet op de Ondernemingsraden (WOR) heeft de OR namelijk adviesrecht indien er een besluit wordt genomen over “overdracht van de zeggenschap over de onderneming of een onderdeel daarvan”. Dit artikel is hier van toepassing.

7. Informatiemanagement en automatisering

De consequenties van verzelfstandiging voor het interne Shared Service Centrum van een eventuele verzelfstandiging van het theater zullen in de nog volgende rapportage in beeld gebracht worden.

8. Financiën

Bij de nog volgende rapportage zal een financiële paragraaf worden opgenomen, waarin alle financiële consequenties in beeld gebracht worden. Dit betreft globaal de noodzaak voor het opbouwen van een weerstandsvermogen, het aanvullen van de onderhoudsreserves en mogelijke frictiekosten in personele zin.

9. Aanbestedingen

De prijs voor dit onderzoek zal beneden de aanbestedingsgrens zitten.

10. Participatie tot heden

Voor beide onderzoeken zijn de directie en een afvaardiging van de medewerkers van het theater gehoord. Ook de belangrijkste stakeholders zijn gehoord: een afvaardiging van bezoekers van het theater, directies van de huisgezelschappen van het theater, amateurgezelschappen, de directeuren van Parkstad Limburg Theaters en van schouwburg De Domeinen in Sittard. De directbetrokkenen in de gemeentelijke organisatie (beleidsadvies, management, directie) zijn betrokken evenals de wethouder cultuur. De directeur van het theater onderschrijft de conclusies in het voorliggende rapport. In de raadsvergaderingen van 14 en 29 mei 2019 is de raad gehoord.

11. Voorstel

Aan het college wordt voorgesteld:

1. Het college onderschrijft de conclusies en aanbevelingen van deze tweede toets, met dien verstande dat er nadrukkelijk nog geen besluit ten aanzien van verzelfstandiging van het theater wordt genomen. Besluitvorming is aan de orde na het in kaart brengen van alle financiële, personele, organisatorische consequenties.
2. Een onafhankelijk op dit terrein ervaren bureau opdracht te geven alle consequenties van een verzelfstandiging van Theater aan het Vrijthof in een stichting met raad van toezicht model te onderzoeken en in kaart te brengen voor het zomerreces 2020 en daarover de raad te informeren.
3. Bij dit onderzoek tevens te betrekken op welke wijze de subsidierelatie tussen het theater en de gemeente kan worden vormgegeven zodat vervulling van de functie stadstheater, zoals geformuleerd in de Maastrichtse Cultuurvisie “Cultuur maakt Maastricht, Maastricht maakt cultuur” gegarandeerd is.
4. De raad over dit voorgenomen onderzoek te informeren middels een raadsinformatiebrief en tijdens de raadsinformatiebijeenkomst op 28 januari 2020 het rapport “Samenwerking en draagvlak Theater aan het Vrijthof” te bespreken.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na vaststelling van dit besluit zal de afdeling Beleid en Ontwikkeling opdracht geven voor het onderzoek, dat uiterlijk voor het zomerreces 2020 aan het college zal worden voorgelegd, waarop het college kan besluiten of en op welke wijze verzelfstandiging van het theater kan worden voorgesteld aan de raad.